

VAN KANTELVLOER TOT KERMISATTRACTIE

Doordraaien met oud decor

Van de ingenieuze decorconstructie van *De prooi* sloeg de fantasie van Arjan Kruidhof op hol. Daar kon hij wel iets mee. Vijf jaar na de première van dat stuk is zijn 'Relaxerette' bijna klaar. "Al gauw werd het best een groot ding met meerdere hangmatjes." | TEKST: REBECCA VAN VUURE |

Per ongeluk werd Arjan Kruidhof, naast allround theater-technicus en ontwerper, ook producent. Van een kermisattractie. "Het is begonnen als een semi-geintje. Ik had een fantasie, een idee, en iedereen vond het zo'n geweldig plan, dat ik het ben gaan uitvoeren." Van huis uit is Kruidhof technicus, maar hij ziet zichzelf inmiddels meer als maker. "Ik ben in feite een soort uitvinder, bedenker. Zeker sinds ik met dit project bezig ben."

Lang werkte hij voor het Nationale Toneel, dat tegenwoordig als het Nationale Theater door het leven gaat. "Het hele ding is eigenlijk een beetje begonnen met de gedachte dat het decor van *De prooi* technisch zo interessant was, dat het heel jammer zou zijn als het zou worden weggegooid. Want dat gebeurt natuurlijk vaak met al die mooie, grote decors."

De voorstelling speelde op een spectaculaire roterende tussenvloer van 8 bij 5 meter, die kantelde vanuit het midden. Als de vloer rechtop stond was het gewoon een muur en werd het een soort klimwand. Als ie vlak stond, was het een speelvlak, maar dan wel als een soort etage op 3 meter hoogte. Op een belangrijk moment in de voorstelling kantelt de vloer en hangen de acteurs eronder, aan klimtuigjes.

"Ik sloeg aan het fantaseren", herinnert Kruidhof zich. "Wat zou je van zoiets kunnen maken? Bovenop waren vier tafels bevestigd, met borgingen dwars door de vloer heen, heel stevig. Daar zou je ook twee pijpen in kunnen steken en daar een hangmat tussen hangen. Ik ben een beetje gaan schetsen en tekenen en al gauw werd het best een groot ding met meerdere hangmatjes."

Om van het Prooi-decor een 'Relaxerette' te maken, ontdeed Arjan Kruidhof de as van hout en overbodig ijzer, zodat er een kale truss ontstond. Op verschillende plekken laste hij extra dragers in, zodat de zeshoekige frames een goede basisverbinding kregen met de as. Deze frames vormen de fundering voor de 18 punten waartussen de hangmatten hangen.

FOTO: SOPHIE SJPHEER-TERLUIN

Binnen een week ophalen

Kruidhof vervolgt: "Toen ik besloot dat dit een idee was dat ik echt wilde uitwerken, heb ik een balletje opgegooid bij het NT. Ik liet ze weten dat als ze van het decor af wilden, ik er wel raad mee wist. Een jaar na de reprise-tour belde de chef techniek van het NT, Lex Boere. Als ik het decor nog steeds wilde hebben moest ik het binnen

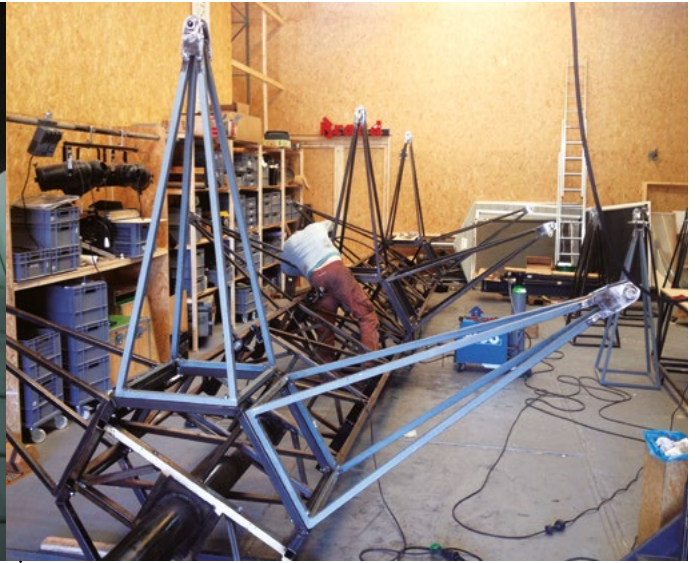
een week ophalen bij Pieter Smit, anders ging het linea recta naar de stort. Dus toen heb ik als de sodemieter een vrachtwagen geregeld en ben ik het met een vriend gaan halen."

Vervolgens ging Kruidhof met zijn technische tekeningen naar Pieter Pollemans, de constructeur die ook het oorspronkelijke decor heeft doorberekend. Pollemans is >>

De imposante kantelende speelvloer van De prooi (over de teloorgang van de ABN Amro, met Mark Rietman als Rijkman Groenink en geregisseerd door Johan Doesburg) van het Nationale Toneel krijgt een nieuw leven als buiteninstallatie.

FOTO: KURT VAN DER ELST

Na een constructietechnische en veiligheidstechnische doorrekening konden Arjan Kruidhof en Arjen Schoneveld gaan bouwen.

FOTO: ARJAN KRUIDHOF

een grote naam, hij was als ingenieur betrokken bij projecten als de Maeslantkering en London Eye. Hij wordt regelmatig ingeschakeld om decorconstructies door te lichten, door onder meer Toneelgroep Amsterdam, Het Nationale Toneel en Oerol. Kruidhof: "We hebben alles tot in detail doorgesproken: wat het ding qua belasting kan hebben, de mogelijke vervorming van het staal, de windlasten en dat soort dingen." Constructietechnisch en veiligheidstechnisch gaf Pollemans zijn goedkeuring.

Vocht in de boutgaten

"Toen kon ik gaan bouwen", vertelt Kruidhof. "Daarvoor heb ik Arjen Schoneveld gevraagd, een vriend en medewerker van het decoratelier van het NT. Bij het ombouwen naar een buitenconstructie hebben we, om te voorkomen dat er vocht in de boutgaten kon lopen, alle 348 gaten voorzien van een busje. Dat was een behoorlijke klus. Om het geheel een solide basis te geven staat de constructie op twee zware frames die met spindels waterpas worden gezet." De installatie kreeg uiteindelijk iets minder hangmatjes dan eerst was bedacht: "Ik wilde het open houden. Ik was bang dat als ik het nog groter zou maken je elkaar in de weg zou hangen."

Gaandeweg ontstond ook het idee om er meer een voorstelling van te maken, vertelt Kruidhof. "Samen met Jolle Roelofs, een geluidsontwerper uit Den Haag, ben ik op zoek gegaan naar wat je allemaal met klankbeleving kunt doen. Wat het met je doet als je in een hangmat-cocon ligt. We willen met een combinatie van muziek, geluid en verhaal de tijd even stilzetten. Eigenlijk om ruimte te maken voor bezinning."

Specifieke klassering

Kruidhof doopte zijn voorstellingsinstallatie *De Relaxerette*, en zou daar dit jaar eigenlijk al mee op Oerol staan. "Omdat we concreet naar iets toewerkten, kwam het bouwen in een stroomversnelling. Arjen en ik hebben lange dagen gemaakt. En we hadden het op tijd voor elkaar." Maar toen de installatie op veiligheid werd gekeurd, bleek Kruidhof een kermisattractie te hebben gemaakt. "Omdat ik personen mechanisch en op hoogte vervoer. Door deze

Toen de installatie op veiligheid werd gekeurd, bleek Kruidhof een kermisattractie te hebben gemaakt

specifieke klassering ben ik kermisattractieproducent geworden."

Oerol ging daarom dit jaar nog niet door. Kruidhof: "Er moet nu veel meer op papier gezet worden. Ze kijken veel strenger naar hoe de elektrische installatie in elkaar zit en naar het plan voor noodgevallen. Ik moet gaan beschrijven hoe ik het periodieke onderhoud ga regelen, er moet een gebruikshandleiding bij, enzovoort."

Hij concludeert: "Ik ben er natuurlijk per ongeluk ingeroeld. Normaal gezien zou je eerst iets bedenken en het van nul af gaan bouwen. Ik heb het nu in de omgekeerde volgorde gedaan. Dat was heel leuk, maar niet per se heel handig." <<

Meer foto's en een filmpje van de draaiende installatie vind je op [Facebook.com/relaxerette](https://www.facebook.com/relaxerette)